

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l. gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem Mestu.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Letošnji triidnevni cepilni tečaj na Grmu.

V seji deželne filokserne komisije je bilo sklenjeno, osnovati v kmetiški šoli na Grmu, kakor tudi v Vipavi, posebne tečaje za praktično poučevanje zelenega cepljenja ameriških trt. Ta sklep ni ostal brez vspeha, kajti veleslavni deželni odbor je določil ravnokar, da ima biti letošnji cepilni tečaj na Grmu v dneh 2., 3. in 4. junija, torej tri dni zaporedoma v Vipavi; na Slapu pa že 27. in 28. maja. V tečaju na Grmu se ne bode le razkazovalo zeleno, ali poletno cepljenje ameriških trt, ampak tudi takozvano zimsko cepljenje z zamaškom, kar se bode godilo tudi v Vipavi. Potem se bodo razkazovala na Grmu pa tudi vsa druga pri ameriških trtah potrebna, na Dolenjskem še ne ali ne prav poznata dela. Razkazavalo se bode umno globoko prekopavanje — rigolovanje — za novi vinograd namenjenega sveta, zasaditev tako prekopanega sveta, obrezvanje trt, gnojenje trt itd. Skratka, na Grmu bode videl lahko vsak vdeleženec izvrševati vsa dela, katera so takorekoč za

novi vinogradarstvo z ameriški trtami neobhodno potrebna.

Da bode ta tečaj za dolenske vinogradnike, katerim je resna volja lotiti se zasajanja novih vinogradov z ameriški trtami, velike koristi, je jasno. Toda največje koristi bode pa gotovo šele tedaj, ako se ga bode vdeležilo dosti vinogradnikov iz cele Dolenjske in pa ako se ga bodo vdeležili pravi ljudje. Iz vsakega vinorodnega kraja Dolenjske naj bi prišel vsaj po jeden vinogradnik na Grm v tečaj. Veleposestniki ali grajščaki naj bi poslali v cepilni tečaj svoje opravnike — valpote, drugi večji posestniki, ako ne morejo sami priti, pošljejo naj pa svoje že odrašene sinove, ali pa ako teh ni, svoje marljive bistroumne delalce. Le otrok nikar ne pošiljati, češ: jaz sem že prestar, da bi se mogel kaj naučiti; moj poba naj gré v šolo. Cela stvar, ako hočeš zasaditi vinograd z ameriški trtami, zahteva, da jo prav umeš ter izvršuješ, največje resnobe in najtrdnejše, najboljše volje ter vstrajnosti. Torej stvar zahteva môž v pravem pomenu besede, ne pa otrôk. Da bode tudi manj premožnim, pa za stvar jako vnetim zelô oddalje-

PODLISTEK.

Svatba na Mehovem.

(Dalje.)

Elizabeta, edina hčerka Hermanova, bila je od vitezov po okolici le „cvelica na Mehovem“ zvana. Bilo je najzalše dekle na Kranjskem. Bela in nežna kot kraljeva lilija, nosila je cvetoča njena postava v sebi ob enem plemenito srcé in najnežnejša čutila. Kdor jo je videl, se je njeni lepoti začudil.

Kunibert, katerega so ji odločili, da jo bo učil igrati na harfo, je kar zarudel, ko mu jo je stari vitez pripeljal kot učenko. V ónej srečnej dóbi, ko še srca od škodljivega strupa egoizma in materijalizma niso bila takó pokvarjena, kakor dandanašnji, imelo je srcé še nekaj veljave ter bilo dosti pristopnejše čisti ljubezni. Tako je bil prvi trenutek snidenja teh še mladih ljudi za zmiraj odločen. Komaj je Oto stopil s prijateljem

sestri nasproti, opazil je takoj, da brat ni zaman hvalil čednosti in lepoto svoje sestre. Le malo časa je bilo treba, da se je Kunibert, kot najboljši pevec in igravec na harfo, na Mehovem prikupil ter si pridobil srcá vseh.

Vitez Herman, ki je videl, kako priljubljen je postal na gradu mladi umetnik, ni smatral v globini srcá tlečo ljubezen svoje hčerke k umetniku za ničesar drugzega, nego za prijaznost in občudovanje, ter mu še na misel ni prišlo, da bi plemenita, strogo odgojena in pokorna hči gojila drugačno ljubezen k revnemu umetniku. Veliko različno stanov, ki ju je delila, smatral je za zanesljivo varstvo proti takšnim čutilam.

Kunibert bil je več nego srečen, ko je opazil, da prekrasna Elizabeta obrača svoje milobne oči po njem, posebno kedar domači tega niso videli, kar se je vsaki dan zgodilo pri pouku na harfi.

nim vinogradnikom mogoče vdeležiti se cepilnega tečaja na Grmu, je dovolil veleslavni deželni odbor za 20 vdeležencev denarne podpore po 1 gld. 2 kr. na dan za hrano in prenočišče, za pot pa, če mora vdeleženec zaradi daljave že prejšnji dan priti, 2 gld. za sem in tje.

Gledé na vdeležence, kateri bodo za denarno podporo prosili, spregovorimo naj tukaj še prav resno besedo. Kakor je namen veleslavnega deželnega odbora, ko je določil denarne podpore revnejšim vdeležencem tečaja, gotovo najboljši; je vendar prav lahko mogoče, da postane vspeh podpore, ako ne popolnoma, pa vsaj deloma nepovoljen, ničev. Ni namreč dvoma, da na Dolenjskem revnejših vinogradnikov ne manjka, kateri bi z največjo koristjo denarno podporo za vdeležitev tečaja izkoristili. Ni pa tudi dvoma, da ne manjka ljudi, kateri bi za denarno podporo le zaradi tega prosili, in se potem tečaja le zaradi tega vdeležili, ker bi si mislili: boljši je za tri dni po 1 gld. 20 kr. na dan na Grm iti, kakor pa doma za 45 ali 50 kr. v tabrhu delati. Zato obračamo se do prečastitih gospodov župnikov, gospodov učiteljev in županov, od Grma oddaljenih vinorodnih krajev s tole prošnjo: Gospodje, stopite skupaj in posvetujte se, kdo da bi bil poslati iz občine proti podpori na Grm. Izvolite si poštenega, marljivega, ukaželjnega ter pohlevnega manjšega še mladega kmeta, kateri ima sam vinograd, in nagovarjajte ga, da za podporo prosi. Prošnjo pošlje naj brez vsega koleka vodstvu deželne kmetiške šole na Grm, doda naj jej pa gotovo priporočilni list, podpisan po gospodu župniku in županu svoje občine, ter mora imeti utisnen uradni pečat obeh. Na prošnje brez takega priporočilnega lista se gotovo niti oziralo

Kaj naj ima vendar opraviti mlada, ognjena prva ljubezen z modrim hladnim razumom? Kaj njo briga razloček med stanovi, kaj premoženje, stališče in take podobne stvari? Mlado srcé, v katerem se je vžgala ljubezen, misli le samo nase. Vse se mu kaže v roznatej svetlobi; kot gore visoke zapreke dozdevajo se mu le kakor mali griči in upanje, ta zapeljivec sveta, predstavlja človeku tudi najtežejše za lahko mogoče.

Čas počitnic minil je obema dijakoma na Mehovem takó urno, da so jima tekli tedni le kakor dnevi. Stari vitez čutil se je močno zadovoljen, da so njegovi gosti, kateri so od vseh strani vreli na Mehovo, — ker je njegova gostoljubnost bila zares izvanredna — tako hvalili igro mladega umetnika in tovariša njegovega sina, ter bili prisiljeni priznati, da kaj takó dovršenega še niso slišali. —

Da je slava, katero je žel Kunibert v velikej dvorani, občutljivo mehko srcé njegove hčerke na

ne bode, kajti veleslavni deželni odbor hoče, da denarne podpore za tečaj istinito kaj koristijo, ne pa da bi bil denar le zavržen. Istinito koristile bodo pa podpore le potem, ako bodo prišle v roke takim vdeležencem, kateri bodo sami sprejete nauke v lastnem vinogradu izvrševali. Kateri bodo pa tudi radovoljno šli na roko svojim sosedom, posebno prečastitim gospodom župnikom in večjim posestnikom vinogradov pri zasajanju novih vinogradov in sicer brez vse nagajivosti, posebno pa brez pretiranih zahtev za njih trud.

Sklenimo te vrstice tako-le: Dolenjski vinogradniki, ne zanemarite najlepše prilike vdeležiti se pouka, kateri je za ponovitev po trtni uši uničenih vinogradov neobhodno potreben!

Prvi slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Govorili smo vže v tem listu, da se osnuje letos v Ljubljani „Katoliški shod“ za vse slovenske pokrajine, kateremu bode poglavitni namen: poživiti katoliško prepričanje in utrditi na podlagi katoliških načel zasebno ter javno življenje in delovanje katoliških Slovencev. V ta namen je osnoval začasni pripravljalni odbor v Ljubljani sedem odsekov, ki so imeli doslej vže dvajset sej. Ti odseki se imajo posvetovati, kaj naj se Slovcem priporoča gledé na šolo, socialne razmere, kmetijsko in obrtno vprašanje; gledé na katoliški tisek, katoliško življenje, narodno organizacijo, vedo in umetnost.

Iz tega se vidi, da je delo jako obširno. Pač prav ima zato odbor, da želi osnovati po vseh slovenskih pokrajinah pododborov, ki bi naj imeli nalogo, širiti zanimanje za katoliški shod ter se posvetovati gledé na posebne razmere dotičnega

večno vjela v spone, na to še stari oče ni mislil. Pouku mladih ljudi bil je tudi le redko navzoč. Ker pa ljubezen ničesar ne more tako pospešiti, kakor glasovi petja in godbe, kateri znajo vsako občutljivo srcé omamiti, torej je rastla, ne da bi sama slutila, ta strast v mladih srcih vedno bolj in bolj. Dasiravno še tega drug drugemu nista priznala, ker ju je obnašanje in plahota pred tem zadrževala; dasi sta si ohranila v srcu vsako na to merečo besedo, vendar se ta medsobna ljubezen ni dala več skrivati.

Zadnji teden počitnic, po čegar preteku sta morala dijaka zopet v šolo, prijel je necega večera, ko sta bila prijatelja sama v svoji spalnici, Oto Kuniberta za roko ter mu rekel: „Prijatelj! V malih dnevih morava od tod. Dolgo sem odlašal, kar sem ti menil povedati, toda sedaj se ne dá več odlašati: Ti si na Mehovem provzročil veliko nesrečo, ki bo imela žalostne nasledke!“

„Nesrečo, jaz? — —“

o vsem, o čemur se bode obravnavalo na katoliškem shodu v Ljubljani — vspehe, sadove svojih obravnav pa naj bi naznanjali pravočasno pripravljalcem shoda v Ljubljani, da je porabi pri običnem slovenskem shodu.

Žal je pač, da se takov odbor osnuje tudi za Novo Mesto in bližnjo okolico — vsaj imamo tudi mi v gori navedenih rečeh mnogo povedati, mnogo potožiti in morda tudi svetovati. Podpisani je prevzel težavno nalogo, osnovati kako takov odbor. Radi tega se tem potom obračam zaupljivo do velečast. gg. duhovnih sobratov kakor tudi do katoliško mislečih posvetnih gospodov, naj mi blagovolé pismo ali ustmeno svetovati kaj o tej reči, da se prej ko prej skliče v Novo Mesto osnovalni odbor. Enake odbore so vže osnovali v nekaterih krajih na Kranjskem, na pr. v Moravčah, kjer jako vspešno delujejo tamošnji priljubljeni prečastiti gospod dekan. Gotovo tudi Dolenjci ne bomo zaostali ter delali po naših skromnih močev v povzdigo tega shoda.

Gospodje, sovražnik ne počiva. Ne počivajmo mi! Ne spimo, ko on bedi! Znano nam je, kako se ponuja našemu vrlemu narodu neverni liberalizem, kako se mu polagoma podaja strup, ki naj otruje njegovo katoliško kri. Prepričani smemo biti, da bode naš prvi shod poživil gorečnost katoliško ter pridobil tudi marsikoga, ki se dosedaj ni brigal mnogo za katoliško reč, pa ima vendar dobro srcé in ono vero, katero so nam zapustili kot najdraži dar naši očetje. Torej gospôda na delo, da pripomoremo v občni blagor tudi mi po svojih močeh.

Dr. J. Marinko.

„Da, v rodbini; vsaj jaz slutim takó“, odgovori Oto zamolklo.

„Ti praviš to takó resno, da tega ne morem smatrati za šalo“, odgovori z nekako težavo Kunibert.

„Pa tudi ni šala, dragi Kunibert. Pridem ravnokar od svoje sestre. Ona te neizrekljivo ljubi.“

Temna rudečica pokrije Kunibertovo lice in ves se zgane pri teh besedah, ki so takó glasno potrdile njegovo slutnjo. Oto nadaljuje: „Elizabeta bo gotovo zbolela, ko ti odideš in takó pride sedaj skrbno zakrivana skrivnost njenega dobrega srcá na dan, ki pa bo vzbudila jezo starega, strogega in ponosnega očeta, ki ji je že davno izbral ženina ter svoje besede ne bo vzel nazaj.“ —

„Elizabeta, moja revna sestra“, nadaljuje Oto, „postane žrtva v vsakem slučaju, to pa, ali žrtva ljubezni, ali očetovskega ponosa.“

(Dalje prihodnjic.)

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

V Ljubljani so bile ta teden volitve v mestni zastop. Konservativni možje se jih niso vdeležili. Izvoljeni so vsi od liberalnega „slovenskega društva“ nasvetovani.

26. aprila se je pričel državni zbor. Ministri so dobili nekatera ostra vprašanja, na katera jim je odgovoriti.

Čehi so v deželnem zboru odložili tako zvano spravo med Čehi in Nemci. Kaže se pa, da jo hoče vlada vendar-le izvesti. Osnovala je vže novo okrožno sodnijo v Toplicah, kar je prav po želji Nemcem. Govori se, da misli osnovati še druge, ter tako deželo razdeliti v okraje po jeziku. Mladochihi so zahtevali v državnem zboru, da se radi tega toži minister Šenborn, češ, da je prelomil ustavo, ker ni prašal deželnega zbora češkega. Opravili pač ne bodo nič. Vidi se sploh, da se vlada nagiblje vedno bolj na levo stran — na stran liberalnih Nemcev. Minister Gauč je tem liberalcem najbolj pri srcu — a glejte, ravno on je bil zadnji čas odlikovan z visokim redom. Prav nič se ne smemo čuditi, ako pride v kratkem vlada, ki nas bode precej stiskala na steno.

Na Dunaju se je postavil prekrasen spomin nek pokojnemu izvrstnemu maršalu Radeckiju, katerega pozna in čišla tudi naša Kranjska kakor malo koga, vsaj je ravno naše vrle fante prav posebno čislal v vojski. Velike slovesnosti belo nedeljo se je vdeležilo veliko število najimenitnejših gospodov iz vse Avstrije, kakor tudi tisoče mož, ki so se vojskovali še pod Radeckijem.

4. maja se konečno na Dunaji vstanovi (konstituirana) akcijska družba dolenskih železnic. Upati je, da se bode delo brž pričelo.

Kaj je novega po širokem svetu?

Najgrozovitše novice prihajajo iz Francije. Večkrat smo vže opomnili, da je mnogo delavcev po svetu, ki hočejo sedanjí državni red popolnoma vreči, ter vladati svet po svoje. Največ je taciñ v Belgiji in na Francoskem — pa tudi drugod jih ne manjka. Na Francoskem so ti anarhisti skušali vže grozne reči, kakor smo zadnjič povedali. Še strašneje pa je, kar smo zvedeli iz Pariza zadnji čas: gostilno, kjer so bili zgrabili onega Ravachola so z dinamitom razstrelili pribelem dnevu. 11 ljudi je bilo pri tem poškodovanih. Vse se je ježi — in trese. Skušajo pač preprečiti s policijo in vojaštvom podobne zločine — vendar pa se je bati najhujšega — zlasti še danes 1. maja, ker ta dan so tudi zadnja leta delavci najbolj rogovilili. — Ravachola in Simona je obsojilo sodišče na dosmrtno prisilno delo, druge obtožence so izpustili!

V Bolgariji še vedno ni pravega miru. Rusija ščuje. V Ruščuku so prijeli nekaj sumljivih oseb, pri katerih so našli razstrelila in z železnimi kosi napolnjene bombe.

Piše se nam:

Iz Št.-Jerneja. — Približuje se vesela pomlad, pa pri nas imamo le veliko žalost. Lansko leto v jeseni imeli smo po fari bolezen „davico in škrlatinko“, na katerej je pomrlo mnogo ljudi, posebno otrok. Šola je bila radi tega zaprta. Komaj je ta bolezen nekoliko ponehala, nastopili smo novo leto in z novim letom smo bili tudi šolo pričeli; pa žali Bog, prikazala se je druga bolezen. Sedaj je pa v tako groznem stanju, da so vsled ukaza slavnega c. kr. okr. glavarstva v Krškem 13. aprila l. 1892, št. 8482 zopet šolo zaprli vsled bolezni „Malaria“, ki v vaseh Ostrog, Brezje in Groblje tako hudo ljudi pobira, da je žalostno. — Od novega leta imamo že čez 103 mrličev. Dne 27. aprila t. l. bila je ob 5. uri zjutraj procesija iz Št.-Jerneja na Tolsti Vrh, za odvrnitev te hude šibe božje. Bog nas obvaruj te morilke!

Iz Starega Trga pri Poljanah.*) — Blagovolite gospod vrednik, v cenjeni list natisniti sledeče vrstice: Odgovor na dopis iz Starega Trga, 1. marca. Gospod dopisnik se gotovo ni še dosti v naših družinskih socialnih ali mogoče tudi v občinskih razmerah informiral. Torej prosili bi, da v prihodnje nekoliko jasneje poroča, da vemo moške in sploh občina, kje pomanjkanje tiči!

Radi tega priznavamo, da tukaj pri nas se ne nahaja razun par gospodov, nikakoršne inteligence; — tu ni družega, nego kmet — trpin. Res je, da nimamo ne čitalnice ne plesnih balov; pa mogoče, da bi se vse to napravilo. — Mi mislimo, da družega imenitnega se ne dá več zahtevati od našega bornega ljudstva kakor, da se je vpisalo v družbo sv. Mohora lepo število — 36 udov. Kaj hočete še več od našega bornega ljudstva?

Pri nas bi se dalo seveda še marsikaj predruščiti, ali tega ne bode hotel gospod dopisnik prevzeti, da bi za nas, ali vsaj za polovico tukajšnjega prebivalstva davke plačal!

Pomishi naj se prav dobro, da nismo staro-tržani na 50 let zadaj za drugim, in da nam tudi ni boljše bodočnosti za pričakovati. Kdo pa bode veliki strošek za več tisočakov plačal za zgradbo lepe dvo-razredne šole, kakoršnih poslopij se na deželi malo kje nahaja, kje je potem popravek cerkve, župnije in zvonika? H koncu moramo še opomniti gospoda dopisnika, da ni resnica, da smo ravno mi najzadnji; ampak v razgovorih smo se spomnili našega rojaka visokočastitega gospoda dekana v Leskovcu J. Sterbena, kateri nam je obljubil iz svojega lastnega žepa denarno svoto žrtvovati za nov veliki zvon, kar bode gotovo vstrelalo domačim in ptujim. Vse imenovano z trdnim upanjem sklepajoči, da bomo imeli mir pred našimi nasprotniki.

P. Majerle, Pavel Barè, Martin Majerle,
občinski svetovalci.

Domače vesti.

(Naš mestni zastop) je imel 27. aprila sejo. Posvetovalo se je o mnogih važnih rečeh: Dosedanjemu g. zakupniku se je odpovedala mestna klavnica ter dala g. Windišerju, ki jo pa sme rabiti samo za prodajanje a ne za klanje. Županstvu se je naročilo, da dobi prostor za mestno klavnico. — Sedanjemu zakupniku pobiranja sejmarine se prepusti isto še za mesec maj, ker je lani veliko zgubil radi živinske kuge. Koncem maja se sejmarina razpiše. — Oddala se je služba prižigalca in pospravljalca mestnih ulic za plačo mesečnih 15 goldinarjev. Odločilo se je, da se obhodne komisije za dol. železnico vdeleži v imenu mesta g. župan z enim svetovalcem ter enim odbornikom in tudi ukrenilo potrebno gledé na vdeležitev konstituiranje družbe za dolenjske železnice 4. maja. Županstvo je sporočilo, da je vodstvo na Grmu pripravljeno sprejemati od novomeščanov krave, ako jih tjakaj vodijo plemenit, a mesto mora prisiliti vse posestnike, da jih le gori vodijo. Sprejelo se je, ker bi moralo sicer mesto skrbeti po postavi za lastnega bika ali pa se pridružiti Kandiji, kar bi mu tudi dalo mnogo stroškov. Mesto je obljubilo za nakup glavnih akcij dolenjske železnice 14.000 gld. Sklenilo se je, da se ta svota vzame na posodo pri ljubljanskej hranilnici proti zastavi 11½ procentne naklade na mestne dayke po 4½% letnih obresti in dva in pol procenta amortizacije. Plačevati bo treba na leto 910 gold. a v 35 letih je vse poplačano. — Pri novem nasadu ob cesti od pokopališča se je porušila zemlja. Sklene se, da se dotičnemu posestniku vstreže le v tem, da se nasuta zemlja odpravi. — Vstanova Dolhofova za deset ubozih se razpiše do 14. maja. — Mostovina je odpravljena po postavi. Vsled tega bi bili Novomeščani rešeni velike sitnosti pri mostu v Kandiji. Toda finančna direkcija namerava ravno tamo pustiti mitnico (šrango) za pobiranje cestovine. Mestni zastop predlaga, bolj prav prosi, naj se to nikakor ne zgodi, marveč naj se napravite dve mitnici ena v Žabjej, druga pa v Gotnej Vasi, ker bi bili sicer meščani krivično stiskani: ako bi se peljali proti Toplicam, bi morali za svojih 400 metrov državne ceste vže plačati mitnino, ko bi pa prebivalci od 8—10 kilometrov od mesta bili nje prosti, ako z vozom ostanejo v Kandiji. — Koncem maja bodo volitve v mestni zastop; zato se volilne liste skozi štiri tedne razpoložé javno na magistratu od 1. maja dalje.

(Umrli) je 21. aprila po noči g. Emil Smola, dosedanji veleposestnik na Grabnu, v 38. letu svoje starosti; njegov oče je pa umrl komaj pred osmimi meseci. — Dne 28. aprila je pa umrla gospa Fani Kovačič, c. kr. nadavkarskega kontrolorja vdova, v 52. letu svoje dōbe. Pokojnica bila je čislana v našem mestu, toda večletna bolezen položila jo je v prezgodnji grob. Blag jima spomin!

(Pri občinskih volitvah v Škocijanu) političnega okraja krškega bili so izvoljeni: Janez Rabzel iz Škocijana, županom; Martin Mole iz Dobruške Vasi, Janez Voyko iz Dobrave, Josip Jermanšič iz Drašč, Josip Globevnik iz Stare Vasi in Matija Povše Stare Bučke, svetovalcem.

(Žužemberska posojilnica) imela je v kratki dōbi od 3. maja do 31. decembra 1891. l. prometa 26.621 gld. 46 kr.; ima ga pa vže blizo toliko v tem letu, torej v dobrih dveh mesecih. Zadrúžnikov pristopilo je do konec preteklega leta 179. Hranilnih vlog bilo je v tej dōbi 148 v skupnem znesku 11.492 gld. 23 kr., od katerih se je vrnilo 417 gld. Posojil dalo

*) Djali smo vže zadnjič, da je ta dopis brez potrebe, ker v dopisu ni nobene žaljive besede; ali ker zahtevate sprejemmo — a nikakor ne vsega, kar želi dopisnika, smo prečrtali. Vred

se je tekom leta 106 za 11.779 gld. 20 kr. Tako vro je začelo mlado društvo v Žužemberku. Zeleč ji najboljši vspeh!

(Obhodna komisija). Pretečene dni od 25. aprila dalje je obhodila komisija progo za dolenske železnice radi ognjevarnih in vodopravnih naprav itd. Naše bralce gotovo zanima zvedeti, kdo so ti veliki gospodje, toraj jih navedemo po imenih: gosp. Dralka, c. kr. vladni svetnik, vodja komisije; gosp. Werner, c. kr. inšpektor pri glavnem nadzorstvu železnic pri trgovinskem ministerstvu; gosp. Kalivoda, c. kr. stotnik in zastopnik vojnega ministerstva; gosp. Kraupa, c. kr. naduženir pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani; gosp. Murnik, cesarski svetovalec, zastopnik dežele Kranjske; gosp. pl. Vestenek, c. kr. okr. glavar; gosp. Klemenčič, c. k. inšpektor glavnega ravnateljstva državnih železnic; gosp. Jahoda, c. kr. zastopnik glavnega ravnateljstva c. kr. državnih železnic; gosp. Perdani, c. kr. predsednik trgovinske zbornice; gosp. Troč, Hill, Skrivanek, c. kr. inženirji. — Naš poslanec gosp. Šuklje je bil po neizogibnih opravkih na Dunaju zadržan udeležiti se komisije.

(Posojilnica v Krškem) javlja, da se se premembe njenih pravil vpisale v zadržni vpisnik c. kr. okrožnega sodišča v Novem Mestu z odlokom z dne 5. aprila 1892 št. 477. Vsled teh prememb posojilnica ne bode za l. 1892 in naprej dajala obresti od enega zadržnega deleža (12 gld.); zato je pa obresti dolžnikom znižala na $5\frac{1}{2}\%$ ter vpeljala namesto menic zadolžnice (s poroki in na posestva.) Ako kateri p. n. nezadolženih zadržnikov, ki ima več kakor en delež, drugače ne želi, spremenile se bodo svote čez 12 gld. v hranilne vloge, od katerih se bodo dajale 4% obresti kakor doslej. Načelstvo.

(V Metliki) je bilo leta 1891 zaklanih: 227 volov, 2 junčka, 65 kray, 43 telic, 314 telet, 36 ja-gnet, 38 ovac in 191 svinj, skupaj 916 glav.

(Za pogorelce) v vasi Konc fare Podgrajske je daroval gosp. Franc Kalan v Terbovljah 2 gld.

(Ubijavec svoje matere.) Dne 24. t. m. prišli so orožniki Franc Jerovca, posestnikovega sina iz Malega Trna, političnega okraja Krškega, radi uboja svoje lastne matere Elizabete Jerovc. Sam je priznal svoje hudodelstvo, in povedal tudi podrobnosti, kako se je to izvršilo. On in mati sta šla dne 18. aprila v cerkev. Na poti sta prišla do vinske kleti, podala se vanjo in tukaj začela se hudó pripraviti. Ves togoten vzame sin France poleno ter mahne z njim svojo mater tako močno po glavi, da pade brez zavesti na tla. Da bi storil konec njenim mukam, udari jo še enkrat ter odide nemudoma domu. Dne 20. t. m. odpelje mrtvo truplo v hosto in ga tam pokoplje. Ker pa je več ljudi videlo, da sta stopila z materjo v klet, iz nje pa je prišel sam, se je to nezaslišano dejanje kmalo zvedelo in dne 25. aprila bila poslana komisija, da je stvar preiskala.

(Razposajena mladina). V Podgorici igrala se je kopica otrok, izmed katerih še ni bil nobeden čez 10 let star. Med igro pa se začne prepri, pri čemur je nek deček osemletnega Martina Dragarja tako suval z nogami, da je radi notranje poškodbe čez malo ur umrl. Da bi vendar stariši bolj pazili na deco!

(Mestni zastop v Celju) dobil je od namest-nije v Gradcu ukaz, da mora v bodoče sprejemati tudi slovenske vloge in tiste slovenski reševati. Tak ukaz je bil tam že davno potreben.

(Gad pičil). V Černici na Goriškem je v šoboto pri nabiranji zelišč neko 24letno dekle Marijo Slajca ugriznil gad v desno roko, katera ji je močno otekla. Še to popoludne spravili so jo v žensko bolnišnico v Gorico. Zdravniki upajo ohraniti dekletu pri življenju.

(„Pomladni glasi“) posvečeni slovenski mladini. Drugi zvezek. Uredil Anton Medved. To je pre-mična knjižica, katero imamo pred seboj. Kaj hočemo reči o njej? Hvalijo jo slovenski listi — tudi mi jo moramo pohvaliti prav po pravici ter jo najtopleje priporočiti rodoljubnim Slovencem. Vse prednosti lanskega prvega zvezka ima tudi letošnji drugi. V lepej, lahkej besedi podaja poudčno, mikavno in razvedrilno berilo naše ljubljene mladine na 100tih straneh v krasni obliki. Knjiga je kot navlaš pripravna za darila za pirhe, konec šolskega leta, ob godu in družih enakih prilikah. Roditelji, vzgojitelji kupite svojim drazim „Pomladne glasove“, kajti razveselili jih bode in jim s tem koristili. — Knjižica stane mehko vezana 20 kr. — lično 30 kr., po pošti 5 kr. več. Tudi prvi zvezek se dobi še v nekaj izvodih po istej ceni. To knjigo prodaja „katoliška bukvarna“ v Ljubljani; pismena sporočila sprejema tudi Anton Medved v ljubljanskem semenišču.

Razne vesti.

* (Žalosten nasledek neumne vraže). V okraju Laktec pride h kmetu stara ciganka z imenom Parapatič, ter začne pripovedovati gospodarju, da bo njegova zdrava žena morala kmalo umreti, a to radi začarane žabe, ki jo imajo zakopano pod pragom. Kmet se je ciganki nekaj časa smejal, toda hotel ji dokazati, da je njena trditev prazna, ukaže štirim možem, naj poiščejo žabo pod pragom. Ko so razkopavali, pripogne se ciganka ter izvleče iz prsti neko usnato možno, v katerej je res bila žaba. Ljudje so bili močno osupnjeni; stara ciganka pa pridobila si je spoštovanje. Zнала pa se je okoristiti z naslednjem: Naročila je, naj grede štirje možje v sobo, ženske pa morajo na polje in tam naj „marljivo kopajo zemljo“ in gospodar pa mora znositi skupaj vse svoje denarje ter položiti jih na mizo. Vsega je bilo okolo 200 gld. različnega denarja. S tem-le denarjem imela bi ciganka nesrečo-nosno žabo umoriti in sicer v vedru vode, katera pa mora biti prenešana od različnih vodnjakov. Med tem ko so možje odšli na vse štiri strani po vodo, pobrala je ciganka denar ter popihala z njim. Vražam verujoč kmet pa išče sedaj svoj denar pri sodniji.

(Grozni roparski umor) dovršil se je pred velikonočnimi prazniki na Dunaji. Neko žensko, katera je žganje točila, umorili in oropali so dosedaj neznan lopovi. Odnegli so jej baje le 60 krajcarjev.

(Dober svet.) Mlada vdova: „Vedno me muči glavobol, gospod doktor“, kaj naj vendar storim? — Zdravnik: „Omožite se zopet milostljiva gospa“, potem pa bo moža namesto vas glava bolela.

Loterijske srečke.

Trst	16.	aprila	2	6	27	1	86
Gradec	23	„	30	22	26	56	1

Deček,

kateri je 14 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, poštenih starišev, sprejme se takoj pod ugodnimi pogoji v prodajalnico z mešanim blagom Janko Puhek-a v Črnomlju.

ZAHVALA.

Za dostojno spremstvo k poslednjemu počitku našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata, izrekamo tem potom vsem našo presrečno zahvalo; posebno prečast. očetom Frančiškonom, osobito pa gosp. o. Otokarju in šolarjem za-ganljivo nagrobnico.

Novo Mesto 23. aprila 1892.

(98)

Rodovina Andrejčičeva.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze odkritosrčnega sočutja o priliki boleznin in smrti našega nepozabnega sina, oziroma brata, gospoda

Josipa Žener,

stud. med. (108)

izrekamo prečast. duhovščini, gg. pevcem in šolski mladini za ganljive nagrobnice, slavni meščanski gardi, vsem darovateljem krasnih vencev in vsem prijateljem in znancem za spremstvo k poslednjemu počitku — nemogoč se vsem osebno zahvaliti — tem potom našo najsrčnejšo zahvalo.

V Krškem, 23. dan aprila 1892.

Fran in Jera Žener, Vinko Žener,
stariši.   brat.

Tečaj za cepljenje ameriških trt.

Dne 2., 3. in 4. junija t. l. bode na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu brezplačni tečaj (kurs) za cepljenje ameriških trt. V tem tečaju se bode poučevalo praktično tudi o vseh ostalih potrebah novih, z ameriški trtami zasajenih vinogradov. Kdor se misli tečaja vdeležiti, naj se zgleda do 25. maja pismeno pri podpisnem vodstvu. Manj premožni, od Grma jako oddaljeni vinogradniki, kateri se žele tega tečaja vdeležiti, do bodo za to tudi denarno podporo po 1 gld. 20 kr. na dan za hrano in prenočišče, ter 2 gld. za pot semkaj in nazaj. Kdor hoče za denarno podporo prositi, naj vloži svojo prošnjo do 25. maja; (na poznejše prošnje se ne bode oziralo) pri vodstvu šole na Grmu. Prošnje ni treba kolekovati, pridjati je pa na vsak način priporočilni list župništvu ter županstvu. (Glej današnji članek na prvi strani.)

Vodstvo deželne, vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu,
dné 27. aprila 1892.

„Neues Wiener Tagblatt“, uradna „Wienerzeitung“, „Südsteierische Post“, „Laibacher Wochenblatt“, „Kikiriki“ in „Figaro“ so oddati v drugo roko s 1. junijem v tukajšnji kavarni. (114—1)

Učenca poštenega in lepega zadržanja, slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi zmožnega, sprejme takoj v svojo prodajalnico z mešanim blagom Ant. Rajmer, trgovec v Metliki.

Razglas.

V smislu sklepa občinskega odbora z dné 26. aprila 1892 vršila se bode dné 18. maja 1892 ob 11. uri dopoldne javna dražba za oddajo prostornine, šotornine in štantnine, katero mestna občina ob sejnih, tržnih dnevih in od jerbasov sadja pobira za dōbo treh let in sicer od 1. junija 1892 naprej s tem vršila, da se ne oddá pod letnim zneskom 1635 gld. Posebni pogoji so sledeči:

Vsak dražbenik mora položiti pred dražbo v gotovini ali državnih papirjih ali v hranilničnih knjižicah 10% varščino izklicne cene 1635 gld. in kateri zakupnik ostane, varščino na 20% povišati. Nadalje mora vedno četrtletno zakupnino, 1. junija, 1. septembra, 1. decembra in 1. marca naprej plačati, sicer je pogodba razdrta.

To se daje na občno znanje, s tem da se smejo tudi pismene ponudbe z 10% varščino ponudjene svote do 18. maja 1892 do 11. ure dopoldne vložiti in morajo imeti napis: „Ponudbe za zakup šotornine itd.“, ter morajo biti postavno kolekovane.

Natančnejši pogoji se zvedó pri županstvu.

Mestno županstvo Novomesto,

dné 27. aprila 1892. (112)

Za majnik.

20 Marijnih pesem zložil Ign. Hladnik op. 15. Cena 60 kr. pri J. Krajeu. (99)

Vavpet, poslovođaja in dva pomočnika za mizarsko delo

se sprejmo. Oglasiti se je pri gosp. Rudolfu Smola na Grabnu pri Novem Mestu. (100—1)

Veliko obokano skladišče (magacin)

se takoj v najem dá.

Pōd pod šancami in četrrosedežni voz (kočija) je naprodaj. Več se izvé pri Skabérnetu v Novem Mestu. (113—1)

Uljudno naznanjam, da sem vsled poravnave in zaščedenja svojih upnikov zopet odprl svojo

prodajalnico

ter se priporočam p. n. občinstvu, posebno prečast. duhovščini in p. n. gospodom uradnikom. V svoji zalogi imam najfineje kakor tudi priprosteje blago. Zeló priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnih narejenih obteb.

Posebno pa se priporočam za vsakovrstna

— krojaška dela, —

katera izvršujem po najnovejših uzorih. P. n. gg. uradnikom izdelujem uniforme natanko po predpisu ter prekrbljujem vse potrebno. Prečastiti duhovščini izdelujem vsa potrebna oblačila natanko po želji. Slavnemu občinstvu se priporočam za izdelovanje različnih oblek bodisi za gospode ali dečke. Vsa naročila izvrševa bodem natanko in solidno po nizkih cenah.

Zagotavljam vsakomu hitro izvršilo naročenih del. Priporočam se za blagovoljna naročila in zaupanje ter bilježim z veleštovanjem

Jakob Mikolič,
krojač v Novem Mestu.

(110—1)

Odhajajoč iz Šent Jerneja kličem vsem prijateljem in znancem srčni: „Na zdar!“

Anton Sršen,
trgovski pomočnik.

(03)

Javna zahvala

vzajemni zavarovalnici „KONKORDIJI“.

Dne 17. sušca t. l. pogorelo mi je poslopje, ki je bilo pri vzajemni zavarovalnici „KONKORDIJI“ zavarovano.

Ker sem bil pa zamudil zavarovalnino pravočasno plačati, in me je med tem časom nesreča prehitela, bal sem se po vsi pravici, da ne bom nobene odškodnine dobil; — pa kako prijetno sem bil iznenaden, ko mi je zavarovalnica „Konkordija“ vkljub temu škodo v mojo popolno zadovoljnost cenila in izplačala.

Za tako človekoljubje in zares velikodušno dejanje se vzajemni zavarovalnici „KONKORDIJI“ in njenemu glavnemu zastopniku v Ljubljani gospodu Ignaciju Valentinčič-u za prijazno posredovanje, javnim potom najtopleje zahvaljujem in to zavarovalnico, ki s svojimi zavarovanci tako usmiljeno ravna, vsakomu, kdor se zavarovati želi, iz lastne skušnje najtopleje priporočam.

Repče pri Trebnjem dne 24. aprila 1892.

Jože Nose s. r.

poškodovanec.

Ignacij Sila s. r.
priča.

France Zupančič s. r.
priča.

To potrjuje:

Županstvo v Trebnjem, dne 24. aprila 1892.

Anton Strajnar s. r.
župan.

Oskrbništvo graščine Ruprčvrh

ima na prodaj krompir metr stot po 1 goldinar.

(106—1)

Pravo

črno istrijansko vino,

fino in nepokvarjeno, ima v zalogi

Franc Kastelic,

(92—2)

trgovec v Kandiji pri Novem Mestu.

Dalje priporoča fino špecerijsko in železninsko blago, cement za vodnjake, gips, deteljna semena, garantirana proti predenici, nagrobne križe itd.

Velika njiva,

pašnik in šupa za seno, blizu mesta (poleg Klemenčiča) se takoj odda v najem ali pa tudi prodaja. Več se izve pri Fani Petrič v Novem Mestu št. 110. (32—3)

Narodne biblioteke

iz J. Krajčeve založbe v Novem Mestu

so ravnokar izšli naslednji zvezki:

39. *J. Bedenek*: Solnce in senca. Izvirna povest. 15 kr.

40. *Križan*: Svitoslav. Izvirna povest. 15 kr.

41, 42. *Podravski*: Z ognjem in mečem, I. Zgodovinski roman. Poljski od H. Sienkiewicza. 30 kr. — Ves roman obsegal bode 18 zvezkov, kateri bodo v presledkih izhajali.

Dobé se ti, kakor vsi drugi zvezki „Narodne biblioteke“ pri založniku in po bukvarnah.

Lepo posestvo naprodaj.

V Gorenji Vasi pri Ribnici je naprodaj iz proste roke lepo posestvo obstoječe: iz hiše z dvema pritličnima in tremi sobami v podstrešji, s kašto, kubinjo, dvema kleti, skednjem, živinskim hlevom in poleg tega svinjak, lopa za drva, na vrtu je vodnjak s cementom zidan. V tej hiši je prodajalnica z špecerijskim blagom ter se prodaja tudi vsa prodajalnična oprava. Pohištvo je obokano, zelo pripravno za prodajalnico ali krčmo, posebno sedaj, ó zidanji dolensjske železnice, ker je proga za streljaj daleč trasirana. Pri hiši je lep vrt in del gojzda. Več se pové lastnik

Anton Perušek,

(104-1)

posestnik in trgovec v Gorenji Vasi pri Ribnici.

V najem se dadó

za gostilno pripravni pritlični prostori v hiši števil. 47, obstoječi iz treh sob, kuhinje, s kleti, hleva in vrta; tudi bi se lahko kaka soba uporabila za prenočišče tujcev. Več se poizvé pri lastniku hiše št. 47 v Novem Mestu. (105—1)

Mlado dekle

lepega obnašanja in čvrstega zdravja, v šivanju dobro izurjena, išče primerne službe. Blagovoljna vprašanja naj se pošiljajo pod naslovom: Franja Strgar, poste restante Čermošnice. (101)

Anton Piletič,

lončar v Stari Vasi, pošta Šent-Jernej (Dolenjsko)

priporoča se v izdelovanje različnih peči, bodisi velikih, manjših za sobe in po želji tudi za kruh peči, v različnih barvah, vse so delane iz fine ilovice in so dobro žgane. Tudi prevzema poprave in stavljenje peči po nizkih cenah. (102—2)

Turbine in kolesa za na vodo, parne mašine, parne kotle, kakor tudi mašine za obdelovanje lesa in prav posebno dobre žage ponuja po jako nizkih cenah (80—2)

Tönniesova fabrika za mašine v Ljubljani.

Prodajalnica

z vsemi potrebnimi prostori in pohištvo v Žužemberku hiš. števil. 33 se daje v najem s 1. avgustom 1892.

Natančneje se poizve pri lastnici hiše v Žužemberku števil. 33. (91-2)

V najem se da kovačija z stanovanjem

s 1. junijem t. l. v Zdenski vasi pri Velikih Laščah. Kovači z dobrimi spričevali, in ki so izučeni v podkovstvu, oglasijo naj se pri Franc Žnidaršiču, županu v Zdenski vasi. (93-2)

Naprodaj je nov mlin, (4-5)

s tremi tečaji, prav dobro narejen, voda visoka ter jo je zmirom dosti, v dobrem kraju eno uro od železnice, pri cesti in je v bližnji tudi premogokop. Pri njemu so tudi njive in travniki. Plaćati je jeden del takoj, ostalo pa se lahko plačuje v letnih obrokih. Več se izve pri Janezu Lenardu, v Rajhenburgu, Štajersko.

Pet mizarskih stružnic (Hobelbänke)

ima naprodaj Anton Pršina v Ločni števil. 3. (84-3)

Črni in beli gabrov les

na gotovo dolžino rezan in po naročilu cepljen kakor tudi bukove, jelševne in lipove hlode (debla) kupuje

(42-6) G. Tönniesova tovarna v Ljubljani.

Zarad odpotovanja od tod prodam preigran, pa vendar še dober

klavir

po primerno nizki ceni.

Betty Taboure,
Novo Mesto števil. 202.

Osobe, ki prihajajo mnogo z ljudstvom v dotiko, morejo si brez truda zagotoviti

— lep zaslužek, —

ki se spreminja v stalen letni dohodek in se more uživati do smrti. Kapitala zatò ni treba, pač pa mora dotičnik znati razločno slovenski pisati. Občinski tajniki, gostilničarji, trgovci, cestarji, dacarji, občinski sluge in dimnikarji imajo posebno priložnost okoristiti se s tem zaslužkom. Pisma pošiljajo naj se pod šifro „J. Z. 31“ poste restante v Ljubljano.

Kje je?

ženska z imenom Marija Štajer. Že leta 1890 je odšla v Ameriko, toda podpisani ne more poizvedeti za njo. Ona je majhne postave, črnkasta in stara okoli 27 let. Ima podolgovat obraz, črne oči in dolgo lasé. ter ni posebno jasne pameti. Prosim če kdo kaj o njej izve, naj mi to naznani.

Jožef Štajer,

[71-3]

Ely Minnesota, Amerika,

OGLAS.

Od 3000 knjig krasnih pesni Frana Zakrajšeka jih je le še malo iztisov v zalogi. Kdor je želi, dobi jo po znižani ceni 50 kr. poštnine prosto v zalogi je pri

A. Binder,

(79-4)

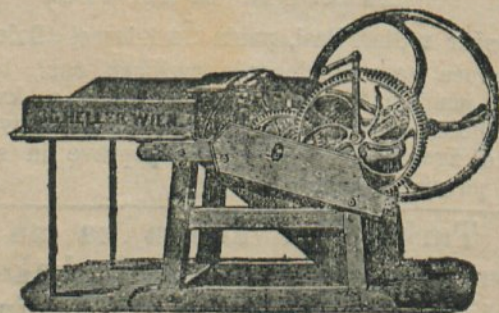
Trst, Via Malcanton št. 5.

Marija Kavšek

v Beršlinu poleg Novega Mesta

izdeluje umetne cvetlice in vence, ter se po sebo priporoča gospod župnikom za častite naročila za prihodnji majnik in praznik sv. Telesa. Dalje bom imela za birmo primerne vence in šopke. Pismene naročila prosim pod naslovom: Marija Kavšek v Beršlinu, pošta Novo Mesto.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo

mlatilnice, čistilnice za žito, trijerje, slamoreznice, mline za sadje, stiskalnice za sadje, vino in grozdje,

kakor tudi vse druge stroje in priprave

za kmetijstvo, vinarstvo in sadjerejstvo itd.

priporoča v najnovejši in najboljši obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ,

2/2 PRATERSTRASSE 78.

Ilustrovani zapiski in pohvalna pisma v slovenskem, hrvaškem, nemškem in laškem jeziku po zahtevanju brezplačno in franko. — Čas za poskušnje — garancija, ugodni pogoji. — Zopet znižane cene.